

Pan
Lesław Abramowicz
Prezes
Narodowego Funduszu Zdrowia

W nawiązaniu do pisma Pana Prezesa z dnia 23 czerwca 2004 r. (sygn. CF-BWM/228/BZ/04) stanowiącego odpowiedź na wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w sprawie nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych przez Narodowy Fundusz Zdrowia pragnę raz jeszcze zwrócić uwagę na konieczność dostosowania praktyki NFZ do obowiązujących przepisów prawa. Przedstawione przez Pana Prezesa we wskazanym wyżej piśmie argumenty nie mogą być uznane za usprawiedliwiające działanie niezgodne z prawem. Pragnę podkreślić, iż w skierowanym do Pana Prezesa piśmie z dnia 2 czerwca 2004 r. (sygn. GI-DP-024/881/04/1122) wskazywałam na brak zgodności postępowania NFZ nie tylko z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), ale przede wszystkim z ustawą z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391 ze zm.).

W swoim piśmie wskazuje Pan, iż kopiowanie dowodów osobistych związane jest z koniecznością przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. Nr 15, poz. 148 ze zm), w tym w szczególności zasad prawidłowego, rzetelnego i celowego wydatkowania środków publicznych. Pragnę zauważyć, iż jako jednostka sektora finansów publicznych NFZ jest oczywiście zobowiązany do przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych, co nie oznacza jednak, że Fundusz uprawniony jest do podejmowania działań niezgodnych z przepisami innych aktów prawnych, w tym ustawy o ochronie danych osobowych i ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ. Taki wniosek zdaje się natomiast wynikać z przesłanego przez Pana Prezesa pisma.

Nie mogąc zgodzić się z przedstawionym w piśmie Pana Prezesa stanowiskiem uprzejmię proszę raz jeszcze o przeanalizowanie stanu prawnego i faktycznego przedstawionej sprawy.

Weryfikacja danych osobowych podawanych przez osoby występujące z wnioskami o wydanie formularza serii E - 100, polegająca m.in. na potwierdzaniu uprawnień do świadczeń zdrowotnych (art. 141 ust. 1a pkt 1) oraz kontroli przestrzegania zasad legalności, gospodarności, rzetelności i celowości finansowania udzielanych świadczeń zdrowotnych (art. 141 ust. 1a pkt 5)

powinna odbywać się na podstawie danych, do przetwarzania których Fundusz jest uprawniony na mocy przepisów prawa. Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej organy administracji publicznej obowiązane są bowiem do działania na podstawie i w granicach prawa.

Przepisem, który ściśle określa, jakiego rodzaju dane Fundusz ma prawo przetwarzać jest art. 141 ust. 2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Zgoda osoby, której dane dotyczą jest w tym przypadku nie tylko zbędna, ale i bezzasadnie naruszająca obowiązujące przepisy, bowiem to Parlament RP przesądził o zakresie danych i podmiot publiczny tego zakresu nie może dowolnie rozszerzać.

W świetle powyższego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie może zgodzić się na wskazany w piśmie Pana Prezesa sposób modyfikacji treści wniosku o wydanie formularza serii E-100, według którego osoby składające wniosek miałyby wyrażać zgodę na przetwarzanie danych osobowych w zakresie szerszym, niż określony ustawą o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ. Informuję jednocześnie, iż jako organ powołany do spraw ochrony danych osobowych, Generalny Inspektor nie ma prawnych możliwości wyrażenia zgody - o co Pan Prezes wnosi w piśmie - na „(...) rozszerzenie prowadzonego przez Fundusz zbioru danych osobowych o dane uwidocznione w dowodzie tożsamości, a wykraczające poza ramy upoważnienia z art. 142 ust. 2 ustawy z 23.01.2003 r., takie jak wizerunek, wzrost, kolor oczu i znaki szczególne”. Zgodność z prawem przetwarzania danych osobowych przez określony podmiot uzależniona jest bowiem od spełnienia przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 lub odpowiednio w art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych oraz przestrzegania innych przepisów zawartych w tej ustawie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w uprzednio skierowanym do Pana Prezesa piśmie nie wyraziłam stanowiska o dopuszczalności przetwarzania danych w zakresie szerszym, niż określony przepisami prawa (poprzez kopiowanie dokumentów tożsamości), na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych, co wskazuje Pan Prezes w swoim piśmie. Stwierdzenie, iż możliwe jest rozważenie zastosowania przesłanki określonej w art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych, jako podstawy legalizującej ich przetwarzanie, odnosiło się jedynie do takich danych jak np. telefon kontaktowy, czy dane członków rodziny osoby wnioskującej, wspólnie wyjeżdżających, wobec konieczności zbierania takich danych w interesie osób ubezpieczonych, w sytuacji nieuregulowania tej kwestii mimo niezbędności danych, przez ustawodawcę. Natomiast przetwarzanie takich danych jak np. wizerunek, kolor oczu, znaki szczególne, wzrost, czy też adresy poprzednich miejsc zamieszkania nie jest niezbędne do wykonania określonego prawem zadania realizowanego dla dobra publicznego przez NFZ. Stąd też wskazana przesłanka w tym przypadku nie może mieć zastosowania.

Zaprezentowane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych stanowisko w sprawie przetwarzania danych osobowych zawartych w dowodach osobistych, w zakresie

wykraczającym poza określony przepisami ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ, powodowane jest dobrem osób ubezpieczonych. W odniesieniu natomiast do innych danych wystąpienie to stanowiło próbę znalezienia przesłanki przetwarzania danych niezbędnych w określonych sytuacjach, nieuregulowanych przez ustawodawcę.

Podkreślenia wymaga, iż Fundusz ma zgodnie z wolą ustawodawcy możliwość kontroli przestrzegania zasad legalności, gospodarności, rzetelności i celowości finansowania udzielanych świadczeń wykorzystując dane wymienione w art. 141 ust. 2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ. Ponadto, w celu potwierdzania prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego Fundusz prowadzi Centralny Wykaz Ubezpieczonych. Weryfikacja informacji podanych we wniosku o wydanie formularza serii E-100 może odbywać się więc na podstawie informacji, które Fundusz już posiada.

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę Pana Prezesa na to, że sygnalizowane zagadnienie winno w sposób nie budzący wątpliwości zostać rozstrzygnięte w diskutowanych obecnie w Parlamencie przepisach, mających uregulować działalność służby zdrowia.